

El país del totxo

L'economia espanyola està en crisi. També l'economia europea i la dels EUA ho estan, però aquí és molt més dura i profunda. Sembla que va per llarg. Dubto de la capacitat dels polítics de redreçar aquesta situació. Potser tampoc en són els culpables. Únicament, vull dir.

El principal problema espanyol és l'elevada atur. Recentment s'han publicat les dades d'atur del tercer trimestre del 2011. La taxa d'atur sobre Població Activa es situa al 21,52%. Són 4.978.300 persones (Font: INE). El promig de la Zona Euro és del 10,2% i als EUA del 9,1% (Font: Eurostat). L'atur a Espanya sempre s'ha manifestat de forma específica. En els anys de major creixement econòmic mai ha baixat del 8%, una xifra molt elevada i que ja doblaria els mínims on es situaven les economies occidentals en etapes de plena ocupació. L'atur actual a Alemanya és del 5,8% i estan també preocupats. A Espanya això és absolutament desconegut, curiós país aquest...

Vegem com ha evolucionat l'atur en els últims 11 anys i la comparativa amb el creixement del PIB (Producte Interior Brut):

Any	% Atur	% PIB
2001	8,94%	3,30%
2002	11,62%	2,70%
2003	11,37%	3,20%
2004	10,56%	3,40%
2005	8,70%	3,80%
2006	8,30%	4,00%
2007	8,60%	3,20%
2008	13,91%	-1,40%
2009	18,83%	-3,00%
2010	20,33%	0,60%
2011 (3T)	21,52%	0,70%

Taula 1: Atur-PIB. Espanya. Font: Idescat

La taxa d'atur que s'havia situat en un promig del 9,7% en el període 2001-2007, creix de forma notable a partir del 2008 (inici de la crisi) fins al 21,52% actual. La forta caiguda de l'activitat econòmica (traduïda en desplomada del PIB) és el què ha provocat aquest creixement de l'atur.

Però quines són les causes de la caiguda del PIB?

Espanya va viure una forta bombolla immobiliària des de l'any 2000 (inclús anys abans) i fins el 2007. En la taula 2, adjunto l'evolució del número d'habitatges construïts.

També hi figura, l'estoc d'habitatges buits pendents de vendre en els últims anys que en parlarem més endavant.

Any	Número Habitatges Construïts	Estoc Habitatges Nous (a 31/12)
2001	561.186	
2002	575.545	
2003	690.206	
2004	739.658	
2005	786.257	195.184
2006	911.568	273.363
2007	688.851	413.642
2008	299.551	613.512
2009	146.640	688.044
2010	127.543	687.523
2011 (3T)	114.896	

Taula 2: Habitatges construïts. Estoc d'habitatges nous. Espanya
 Fonts: Idescat. Ministeri de Foment

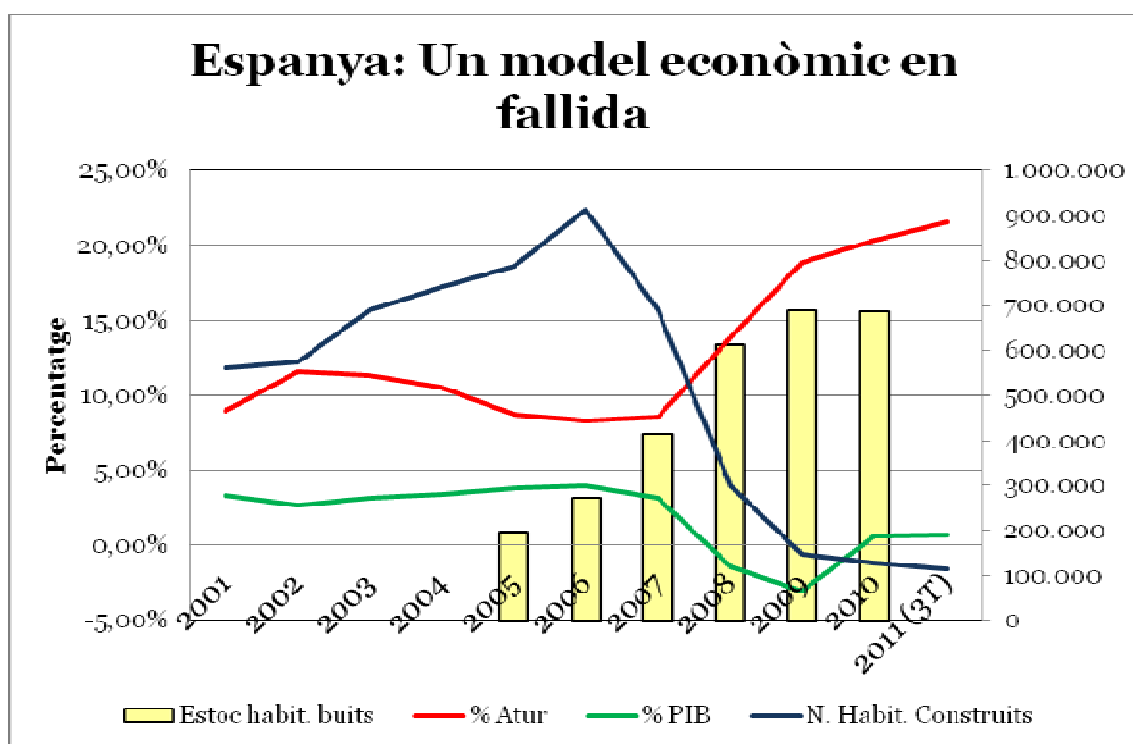
La construcció (vulgarment conegut com “el totxo”) té un pes molt rellevant en el PIB espanyol de tal manera que si correlacionem els habitatges construïts i el PIB trobem que la correlació entre ambdues variables és molt elevada (El Coeficient de Correlació ¹ és de 0,85). Això vol dir que perquè el PIB espanyol creixi cal que creixi la construcció (això almenys ha estat així en la sèrie històrica 2001-2011).

Si correlacionem habitatges construïts i % d'atur, la correlació és encara més directe i s'obté una dada de -0,93 (molt propera a 1 i inversa). La capacitat de l'economia espanyola de generar ocupació depèn de la construcció. Si la construcció cau, l'atur es desborda.

Però és improbable que la construcció, motor essencial de l'economia espanyola, creixi a mitjà termini. Els anys de “*España va bien*” (Aznar, 3/1997) y “*jugamos la Champions League de la economía mundial*” (Zapatero, 9/2007) han passat a la història i es basaven en un monocultiu de construcció, especulació i crèdit abundant. L'atur continuarà, per tant, molt elevada.

¹ **Coeficient de Correlació (o de Pearson)** medeix el grau de relació de dues sèries de variables quantitatives. Si el coeficient és proper a 1, la correlació és elevada. Si el coeficient és proper a 0 no hi ha correlació. El signe del coeficient pot ser positiva o negativa, en relació si la correlació és directa o inversa, respectivament.

Vegem-ho tot plegat en el següent gràfic:

I això fins quan?

Si veiem l'estoc actual d'habitatges buits sense vendre la xifra és enorme. Segons les dades del Ministeri de Foment (taula 2), hi havia vora de 700.000 habitatges buits a 31/12/2009 i 31/12/2010.

Si comparem l'estoc disponible amb el nombre d'habitatges construïts en els dos darrers anys (promig 137.000), vol dir que l'estoc cobriria una demanda per 5 anys!!

Tal vegada 5 anys més amb l'atur al voltant del 20%?

Això és suportable per les finances estatals? Jo en dubto. Aguantarà la societat 5 anys més amb aquesta xacra? La crisi va per llarg. L'atur no baixarà si no es fa res i no es prenen les mesures adequades, que de moment no s'han pres. La construcció no es revifarà fins d'aquí molt de temps. S'esperaran 5 anys més fins que la construcció torni a crear ocupació? Espanya, el país del totxo, ara és el país dels aturats... Trist lideratge.